

musikarbejdsgruppens anbefalinger til

AARHUS KOMMUNES STØTTE AF RYTMISK MUSIK

FORORD

Den rytmiske musik er den ubestridte toneangivende musikform, når det gælder den store folkelige gennemslagskraft og brede nytteværdi.

Et kendemærke for den moderne, rytmiske musik - fra rock, pop, hiphop og elektronisk musik - er evnen til at være samtidig med sit publikum, ligesom viljen til at udvikle sig dynamisk er en vigtig og nødvendig del af den rytmiske musiks dna.

Vigtig for de kunstneriske ambitioner, der ligger bag musikkens skiftende udtryk.

Nødvendig for at kunne udvikle sig økonomisk.

Aarhus Kommune var først med anerkendelsen af - og støtten til - den rytmiske musikproduktion. Den første kommune, der udviklede konkrete tilskud og rammer for musikkens udøvere og deres publikum. Indsatsen har båret frugt. Sangskrivere og musikere fra Aarhus har gennem en lille menneskealder domineret den danske musikscene, og byens status som landets førende musikby for nyere musik er yderligere befæstet gennem markante internationale festivaler som SPOT og NorthSide, tre regionale spillesteder, produktionscentret Promus, Mono, Lydhavnen samt en række særdeles aktive musikmiljøer.

Den rytmiske musik er både oplevelse og levebrød, kunst og erhverv. Musikken optræder i skikkelse af selvstændige kunstproduktioner (koncerter, digitale reproduktioner/udgivelser), men bruges også i stort omfang til at understøtte andre kunst- og erhvervsproduktioner (film, lydproduktioner, reklamer etc.).

Aarhus har en stærk og god tradition for at støtte op om sit udøvende kunstliv gennem direkte tilskud til musikere, komponister, koncerter og gode koncertrammer for publikum - støtteordninger, der bør bevares.

Men der ligger i tiden en stor udfordring for den kulturpolitiske tænkning i at udvikle nye og tidssvarende rammer, tilskuds- og støtteformer for musikken.

Rammer, der kan rumme kunsten og dens erhvervsmæssige potentiale.

Støtteformer, der bredt når ud til musikkens iværksættere.

Tilskud, der kan stimulere diversitet, dynamik og udviklingspotentiale.

Musikkens udvikling hviler på dens evne til at være kunst og erhverv på samme tid.

Byens kulturpolitik bør derfor afspejle dette vilkår.

Nærværende oplæg til kulturudvalg og Byråd er udarbejdet af en lille, men musik-og erhvervsfagligt bredt forankret gruppe af personer, der hver især og tilsammen råder over et betydeligt kendskab til Aarhus som musikby.

Arbejdsgruppens ønske er, at Aarhus fortsat vil vise format og mod til at bære den kulturpolitiske førertrøje, når det gælder musik.

På arbejdsgruppens vegne

Formand, Gunnar K Madsen, leder af SPOT Festival & ROSA, Dansk Rock Samråd.

Anbefaling I

KULTUR- OG MUSIKERHVERVSPULJE

Det anbefales, at Aarhus Kommune opretter en dynamisk tilskudsordning, der skal supplere de allerede eksisterende støtteordninger inden for kultur. Den nye ordning har til formål at understøtte udviklingen af nye bærende forretningsmodeller og produktioner for musik og musikrelaterede projekter med særligt fokus på de kulturelle vækstlag indenfor musik og lyd.

Kultur- og Musikerhvervspuljen skal yde tilskud til kreative produkter og projekter, der er baseret på musik og lyd-produktion eller nært relateret kulturerhverv med intention om økonomisk bæredygtighed og forankring i Aarhus.

Ansvar for uddelingen af puljen bør ligge hos et board med de relevante faglige kompetencer inden for musik og forretningsudvikling.

BAGGRUND

Aarhus er en musikby med en af mest ambitiøse kommunale musikpolitikker i Danmark med blandt andet et særskilt kunstnerisk fagligt musikudvalg og Promus, som varetager den aarhusianske musikbranches behov med hensyn til sparring, netværk og viden. En stor del af byens kulturelle udvikling er baseret på det kreative krydsfelt mellem kultur og erhverv. Byens ry som hjemsted for de nyeste musikstrømninger og store kunstneriske gennembrud gennem årene er baseret på netop dette dynamiske krydsfelt, hvor kulturen og dens aktører bliver selvstændige og levedygtige.

Men mange nye kulturelle virksomheder, kunstnere og iværksættere oplever i dag udfordringer med at opnå traditionelle investeringer og lån til at udvikle nye kulturudtryk og -produktioner, så byen risikerer, at de dynamiske og kreative miljøer søger væk, hvis deres rammer og betingelser ikke stimuleres. Byen kan bidrage til at binde det kulturelle og erhvervsmæssige potentiale og formål sammen.

For at understøtte miljøet yderligere anbefales det at oprette en tilskudsordning for kommercielle produkter/projekter med henblik på at støtte op om vækstlaget inden for de kreative, musikrelaterede erhverv. Mange virksomheder og projektmagere, der arbejder inden for det kreative, oplever udfordringer med at opnå traditionelle investeringer og lån pga. den ofte højere grad af usikkerhed, og det er netop denne gruppe, som musikerhvervspuljen skal understøtte ved at udbyde puljer til konkrete udviklingsinitiativer.

Anbefaling II

ET LØFT AF VEJLEDNING TIL MUSIKMILJØERNE OG ERHVERVET

Det anbefales, at vejledningen af musikerhvervets aktører styrkes, hvilket vil supplere den anbefalede musikerhvervspulje og generelt forbedre vilkårene for professionaliseringen af det aarhusianske musikvækstlag - hvad enten der er tale om musikere, producenter eller agentvirksomhed. Det er altså som udgangspunktet al musikrelateret virksomhed, der adresseres i denne anbefaling.

Opgraderingen af vejledningen af de aarhusianske musikerherv styrkes med henblik på at støtte op om, at erhvervene skal være selvhjulpne. Vejledningen vil også fungere som et supplement til den anbefalede musikerhvervspulje, da oprettelsen af en sådan fordrer, at eventuelle ansøgere har mulighed for at få afdækket behovet for rådgivning og blive sendt i den relevante retning med henblik på opkvalificering af eksempelvis produkt, forretningsplan eller kommunikation. Der er altså ikke tale om mentorforløb men en initierende rådgivning, der skal lede musikaktørerne videre.

BAGGRUND

Aarhus er allerede ambitiøs, når det kommer til vejledning af byens musikmiljø med netværket Promus (Produktionscenteret for musik i Aarhus), der som den eneste af sin slags i Danmark, samler viden og innovation, netværks- og vækstlagsarbejde indenfor byens musikmiljø under ét tag. Udover Promus kan musikiværksættere og -aktører henvende sig til Dansk Musikerforbund for brancherelevant information samt StartVækst Aarhus, som hjælper aarhusianske iværksættere bredt set med den grundlæggende viden og vejledning i forbindelse med opstart af virksomhed.

Der er altså allerede god tilgang til vejledning for aktører i det aarhusianske musikerherv. Men en ny musikerhvervspulje fordrer et løft af de allerede eksisterende tilbud. Det gør sig især gældende omkring vejledningen i emner som eksempelvis forretningskutymen, rettighedsproblematikker, formidlingsplatforme og andre lignende forhold inden for musikerhvervet.

SIKRING AF FYSISKE MILJØER

Arbejdsgruppen anbefaler Aarhus en bevarelse af eksisterende bymiljøer med kreative erhverv – aktuelt Godsbanen og Sydhavnen – med henblik på bevarelse af velegnede, billige kulturproduktionsfaciliteter samt mulighed for udendørs events.

Aarhus Kommune har selvstændigt og ved siden af private aktører i tidens løb været gode til at tilvejebringe fysiske rammer for musikken i Aarhus. Det gælder både den klassiske og den rytmiske musik.

På den kommunale side kan nævnes spillestederne VoxHall, Atlas og Radar, øvelokalekomplekset MONORAMA og ikke mindst Musikhuset med Det Jyske Musikkonservatorium. Ridehuset har gennem mange år også tjent som scene, om end efterspørgslen er for nedadgående. Af større privat genererede initiativer kan nævnes spillestedet Train, der efter 20 år som privatdrevet spillested nu er overgået til en fondskonstruktion. Samtidig har andre mindre og betydende spillesteder og øvelokalesammenslutninger til huse - mest i den indre by. For så vidt angår udendørsfaciliteter uden for bymidten har Tangkrogen, Botanisk Have og Vester Eng i mange år været aktiver, og etableringen af Eskelunden som ny større eventplads vil skabe nye muligheder for at få større koncerter med plads til ca. 40.000 publikummer til Aarhus.

Aarhus oplever i 10'erne og forudseeligt langt ind i 20'erne en udvikling, der afstedkommer en fortætning, som vil lægge begrænsninger på udendørsaktiviteter i bymidten, blandt andet fordi Danmark har en miljølovgivning, som betyder, at støjende virksomheder – herunder også udendørs musikarrangementer - i praksis ikke kan finde sted op ad beboelse i aften- og nattetimerne. Disse nye rammebetingelser vil med al sandsynlighed for konsekvenser for de aarhusianske event- og musikmiljøer.

Arbejdsgruppen advarer mod at træffe irreversible beslutninger, som vil true de kreative miljøer som f.eks. Godsbanearialet (Aarhus K) og Sydhavnen, da det vil gøre tilværelsen for arrangører og de producerende musikerhverv økonomisk vanskelig fremover.

Med baggrund i erfaringer fra Godsbanen og Lydhavnen samt eksempler fra ind- og udland lægger vi op til, at ønskerne om at understøtte disse miljøer ikke kun forgår på visionsplan, men at man fra politisk hold følger processen tæt i forhold til om visionerne faktisk forbliver levende i de konkrete planer for områderne. Der er før set eksempler på, at det forsøges at bevare eller udvikle kreative/kunstneriske miljøer, som derefter dør pga. stigende husleje og ufleksible omgivelser.

Det foreslås derfor, at man fra politisk hold tør være visionære og realistiske ved at turde "frede" den sidste del af havnearealet syd for Jægergårdsgade, som kommunen ejer i 20 år mere. På den måde vil der kunne skabes en mere bæredygtig og naturlig transformation af miljøet, som langsomt kan udvikles på tværs af de to havneområder, så man kan opnå et miljø, der imødekommer både startupmiljøer, vækstlag, det eksperimenterende samt det mere etablerede. Vi lægger op til, at der i den forbindelse både bliver set på en ensretning af huslejer i området og en evt. omfordeling af lejemål samt på eventuelle små-investeringer i forbedringer af bygninger, så de sikres at kunne holde de næste 20 år. Samtidig bør man så også sikre mulighederne for at kunne afvikle arrangementer i og udenfor bygningerne i Sydhavnen.

ARBEJDSGRUPPENS MEDLEMMER

Formand:

Gunnar Madsen
Leder af SPOT og ROSA

Deltagere:

Jesper Mardahl
Leder af Promus

Thomas Beyer

Ansvarlig for PR og kommunikation hos Det Turkise Telt

Marie Højlund

Lydforsker, lydkunstner samt musiker

Mikkel Dalsgaard

Lead Business Developer hos Designit samt musiker

Christian Vuust

Jazzsaxofonist og -komponist samt underviser på Det Jyske Musikkonservatorium

Stine Kloster

Bestyrelsesformand for Across the Floor samt musiker

Sekretariat:

Ole Jørgensen
Kulturforvaltningen, Aarhus Kommune

Rikke Bendixen

Erhverv og Bæredygtig udvikling, Aarhus Kommune